

Asianro 747/00.04.01/2019

§ 285

Lausunto Turun kaupunkiseudun MAL-sopimusluonnoksesta 2020-2023

Maankäyttöpäällikkö Outi Pekkala 20.8.2019:

Turun kaupunkiseudun uutta MAL-sopimusta vuosille 2020-2023 on valmisteltu kuluvan vuoden aikana eri osapuolten kesken MAL-sopimuksen valmisteluryhmässä, kaupunkiseudun MAL-työryhmässä sekä valmisteluryhmän työtä tukevassa operatiivisessa ryhmässä.

Uusi sopimus on jatkoa nykyiselle, vuosien 2016–2019 Turun kaupunkiseudun MAL-sopimukselle. Esillä oleva sopimusluonnos on valmisteltu seuraavalle nelivuotiskaudelle 2020-2023, mutta Antti Rinteen hallitusohjelman mukaan uudet sopimukset olisivat 12-vuotisia. Tämä tarkentunee syksyn aikana. Samoin uuden hallituksen linjaukset saattavat vielä tarkentuessaan muuttaa jossakin määrin sopimuksen sisältöä ennen sen lopullista hyväksymistä. Sopimus on tarkoitus hyväksyä vuoden 2019 loppuun mennessä.

Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja joukkoliikennekäytäviä korostava, kestävä ja vähähiilinen yhdyskunta. Tavoitteena on luoda edellytykset seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotonttitarjonnalle ja asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja maankäytön paremmalle yhteensovittamiselle. Tavoitteena on edistää vähähiilistä ja kestävästä yhdyskuntarakennetta ja sitä tukevaa liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen torjumiseksi, sekä mahdollistaa sujuva arki, työmarkkinoiden toimivuus ja elinkeinoelämän elinvoimaisuus.

Turun kaupunkiympäristötoimiala on pyytänyt lausuntoa 13.6.2019 päiväystä MAL-sopimusluonnoksesta. Luonnokseen on pyydetty tekemään tarvittaessa täydennys- ja muutosesityksiä niin tavoitteisiin kuin toimenpiteisiin sekä ottamaan mahdollisesti myös kantaa esitettyjen toimenpiteiden priorisoimiseen.

Laadittu sopimusluonnos keskittyy kolmen keskeisen aihepiirin ympärille sekä niiden alle muodostettuihin alaotsikoihin:

- Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä 32
 - Viihtyisä ja vetovoimainen jalankulku- ja pyöräilykaupunki (kaikissa taajamissa) 10
 - Palveleva joukkoliikennekaupunki 9
 - Kestävä autoliikenne ja sujuvat elinkeinoelämän kuljetukset 13
- Asuminen ja elinympäristön laatu
 - Elinvoimainen ja houkutteleva kaupunkiseutu 9
- Seudun elinvoimaisuus

- Kilpailukykyinen Turun kaupunkiseutu osana Etelä-Suomen kestävää asunto- ja työmarkkina-aluetta 9

Sopimusluonnos jatkaa ansiokkaasti nykyistä sopimusta täsmentäen ja jalostaen sen tavoitteita ja toimenpiteitä uudelle sopimuskaudelle.

Sopimusluonnoksessa korostuu voimakkaasti hallitusohjelman mukaisesti ilmastomuutoksen torjuminen. Erityisesti on painotettu kestävää ja vähähii- listä yhdyskuntarakennetta ja kestäviä liikkumisen muotoja sekä näitä tukevia toimenpiteitä. Toimenpiteistä yli puolet tähtäävät nimenomaan näihin tavoitteisiin. Tämä nähdään hyvänä ja tärkeänä painotuksena.

Tavoitteita toteuttavia toimenpiteitä on suhteellisen paljon, 50 kpl, mutta toisaalta ne kohdentuvat melko tasapuolisesti seutukunnan eri osiin ja niiden tarpeisiin. Erityisesti, mikäli sopimuskausi pidennetään 12 vuoteen, ei toimenpiteiden lukumäärä ole ongelma. Lausunnon valmistelussa ei ole nähty tarpeelliseksi karsia toimenpiteitä tässä vaiheessa.

Raision osalta keskeisiä toimenpiteitä luonnokseen sisältyy mm.

- sujuvat ja kestävät joukkoliikennejärjestelyt (raitiotie/superbussi- ja runkobussilinjastojen toteuttaminen ja kehittäminen)
- E18 Turun kehätien parantamisen toteutus eritasoliittymineen
- valtion MAL-rahoitus pieniin kustannustehokkaisiin liikennehankkeisiin

Esitetyistä toimenpiteistä voisi todeta muutamia huomioita:

Kohdassa 2.1 Viihtyisä ja vetovoimainen jalankulku- ja pyöräilykaupunki on toimenpiteenä 9. todettu: ”Kunnat huolehtivat palvelujen ja työpaikkojen säilymisestä ja lisäämisestä jalankulku- ja pyöräilyvyöhykkeillä sekä liikenteen solmukohdissa.” Tämä on tavoitteena hyvä mutta kuntien välineet hallita yritysmailman muutoksia ovat rajalliset.

Kohdassa 3.1 Elinvoimainen ja houkutteleva kaupunkiseutu on tavoitteena 36. todettu: ”Kunnat varmistavat tontinluovutus- ja maankäyttösopimuksilla, että vähintään 20 % uusista asunnoista keskusta-alueilla on perheasuntoja.” Tämä on tavoitteena hyvä, mutta kaupunkiseudun kunnat ovat asuntomarkkinoiden osalta hyvin erilaisessa asemassa ja harvalla kunnalla on mahdollisuuksia sanella tämänkaltaisia ehtoja rakentajalle/maanomistajalle.

Lisäksi luonnoksessa ei mainita miltään osin käynnissä olevaa maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta, joka toteutuessaan todennäköisesti tuo muutoksia nykyiseen kaavahierarkiaan sekä mahdollisesti myös sopimuksessa tarkistettavaksi esitetyn rakennemallin asemaan ja muotoon.

Muilta osin ei Raision kaupungilla ole lausuttavaa.

Kaupunginhallitus

26.08.2019

Oheismateriaali 12 Lausuntopyyntö 13.06.2019
13 MAL-sopimusluonnos 13.6.2019

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Raision kaupunki antaa Turun kaupunkiseudun MAL-sopimusluonnoksesta 2020-2023 yllä olevan lausunnon.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Hannele Lehto-Laurila oli poissa tämän pykälän käsittelyn aikana klo 9.21-9.22.

Tiedoksi

Turun kaupunki, Kaupunkiympäristötoimiala

